TECHE UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. P_MSS_1199_VI

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine
https://www.techeudine.it/fondo-principale
https://www.sbhu.it/

Ceccanteigh Giuseppe

Mss 1199

Tabula Explicativa alphabeti hebraici

Ordo	Figura	Nomen	Significatio	Denominatio	Gutturales	Dentales	Labiales	Palatinae	Linguales	Sibilae	Gutturales	Palatales	Dentales	Labiales	Valor Numer.	
1.	א	Aleph אָלֶף	Bos	Spiritus	...	א	א	...	א	...	...	...	...	...	א	1
2.	ב	Beth בֵּית	Domus	b. v	...	...	...	ב	...	ב	...	...	...	...	ב	2.
3.	ג	Ghimel גִּמֶל	Camelus	G, Gh.	...	...	...	ג	...	...	ג	...	...	ג	...	3
4.	ד	Daleth דָּלֶת	Valva	D. Dh.	...	...	...	ד	...	...	...	ד	ד	...	...	4
5.	ה	He הֵא	Claustrum	H	...	ה	ה	...	ה	...	...	...	...	...	ה	5
6.	ו	Vau וָו	Uncus	V.	...	...	ו	...	...	ו	...	...	...	...	ו	6.
7.	ז	Zain זַיִן	Gladius	Z.	...	...	...	...	...	...	...	ז	ז	...	...	7
8.	ח	Chet. חֵית	Septum	Ch.	...	ח	...	...	ח	...	...	...	ת	...	...	8
9.	ט	Teth. טֵית	Serpens	T.	...	...	...	...	...	...	...	ט	...	ט	...	9.
10.	י	Iod יוֹד	Manus	I. J.	...	...	...	י	...	...	...	...	...	...	י	10
11.	כ	Caph כַּף	Palma	C, Ch.	כ	...	...	...	כ	...	...	...	כ	...	...	20
12.	ל	Lamed לָמֶד	Stimulus	L.	...	ל	...	...	...	...	...	ל	...	...	ל	30
13.	מ	Mem מֵם	aqua	M.	ם	מ	...	...	...	ט	...	...	...	...	מ	40
14.	נ	Nun נוּן	piscis	N.	ן	...	...	...	...	...	...	נ	...	...	נ	50
15.	ס	Samech סָמֶךְ	Triclinium	S.	...	...	...	...	...	...	...	...	ס	ס	...	60
16.	ע	Ghain עַיִן	oculus	Gh	...	...	...	...	...	ע	...	...	...	ע	...	70
17.	פ	Pe פֵּא	Os	P. Ph.	ף	...	...	פ	...	פ	...	...	...	פ	...	80
18.	צ	Zade צָדִי	Statio = arma	Tz	ץ	...	...	...	...	...	...	...	צ	...	צ	90
19.	ק	Coph קוֹף	Ansa	K, Q.	...	...	...	...	...	...	ק	...	...	ק	...	100
20.	ר	Ress רֵישׁ	Caput	R.	...	ר	...	...	...	...	...	ר	...	ר	...	200
21	ש	Sin שִׁין	Dentes	S, Sh.	...	...	...	ש	...	...	...	...	ש	...	ש	300
22.	ת	Thau תָּו	Signum crucis	T. Th.	...	ת	...	ת	...	...	...	ת	...	...	ת	400.

§. 1.

De Litteris.

1. Quot Litteræ in lingua Hebraica, quale singularum nomen, quæ significatio et valor numericus?

R. Ordo literarum Hebraicorum divina innititur auctoritate, nam in nonnullis capitibus V. Testamenti versiculi a litteris alphabeti hoc ordine incipiunt. Ex. gr. caput I. Threnorum continet 22 versus, quorum singuli a litteris alphabeti incipiunt.

Qui porro commode et recte literas Hebraicas velit pingere, cum ipsæ crassæ sint, utatur penna, cuius cuspis versus pollicem brevior sit.

Notandum etiam quod שׂ punctum gerens in cornu sinistro, ideo est litteræ irreptitia non originalis est siquidem nata partim ex prava prolatione שׁ, partim ex eo quod posita fuerit pro ס.

2. Quot finales et memoriæ causa qua voce comprehenduntur?

R. Sunt quinque et comprehenduntur voce כַּמְנַפְּצִי (Kammenaphetz) hoc est, ut dispergens.

3. Cur dicuntur finales?

R. Quia in fine Dictionum aliter pinguntur.

4. Quot dilatabiles et quibus vocibus comprehenduntur?

R. Sex, et comprehenduntur vocibus אֹהֶל תָּמָר (hoc est tabernaculum Tamar).

5. Cur vocantur dilatabiles?

R. Quia cum Hebræi in fine linearum dictiones non dividant, ne spatium vacuum maneat, quasdam literas dilatant.

6. Quot quiescentes et qua voce comprehenduntur?

R. Sunt quatuor et comprehenduntur voce אהוי (ehevi)

7. Quare dicuntur quiescentes?

R. Quia omni exacta vocali nullum habent valorem in pronunciatione.

8. Relatæ ad totum consonantes mobiles quo pacto dividuntur?

R. Bifariam, in unisonas nempe et bisonas.

9. Quænam dicuntur unisonæ?

R. Quæ semper eodem modo pronunciantur.

10. Quænam bisonæ?

R. Quæ in pronunciando duplicem emittere possunt sonum.

11. Quot sunt bisonæ et memoriæ causa qua voce comprehenduntur?

R. Sunt sex et comprehenduntur voce בגד־כפת (Begad-Kephat)

12. Ex communi casu quænam proprie tam bisonæ sunt habendæ?

R. ב et פ.

13. Quoad organum quo pronunciantur quomodo dividuntur consonantes Hebraeorum?

R. In gutturales, labiales, palatinas, linguales et dentales.

14. Quot gutturales et qua voce comprehenduntur?
R. Quatuor et comprehenduntur voce אַהֲחָעְ (ahachagn)
15. Quot labiales et qua voce comprehenduntur?
R. Quatuor et comprehenduntur voce בּוּמָף (bumaph)
16. Quot palatinæ et qua voce comprehenduntur?
R. Quatuor et comprehenduntur voce גִּיכַק (giichak)
17. Quot linguales et qua voce comprehenduntur?
R. Quinque et comprehenduntur voce דַּטְלֹנְתְּ (dathlonath)
18. Quot dentales et qua voce comprehenduntur?
R. Quinque et comprehenduntur voce זְסָעֲרַשׁ (zasterasc)
19. Cur observanda est tabl. hrisso?
R. Quia litteræ unius organi facile inter se commutantur.
20 In quibus præsertim observanda?
R. In gutturalibus et labialibus præsertim punctorum mutationem.
21. Ad analyxim et investigationem thematis seu radicis quæ nam alia distinctio observanda in consonantibus Hebræorum?
R. Distinctio in radicales et seriles.
22. Quot radicales et memoriæ causa quibus verbis comprehendi possunt?
R. Undecim et comprehendi possunt verbis טִפְסֵי חַגְזֵן צָדֵק (h.e. tipsi chagh zagn tsadek. princeps dispudiavit meta est justitia).
23. Cur dicuntur radicales?
R. Quia verbi essentiam constituunt.
24. Quot sunt seriles et memoriæ causa quibus verbis comprehendi valent? possunt
R. Undecim et memoriæ causa hisce tribus verbis comprehendi possunt
מֹשֶׁה אֵתָן וְכָלֵב (h.e. Mose. Ethan, Secalev; Moses, Ethan et Caleb).
25. Cur dicuntur seriles
R. Quia inserviunt in inflexione verborum.
26. Seriles possunt ne esse radicales?
R. Possunt, sed radicales nequeunt esse seriles.
27. Quibus signis adhibent Hebræi ad numerationem?
R. Litteris Alphabeti.
28. Litteræ respectu numeri quotuplicibus distribuuntur?
R. Quadruplicibus, nempe in monadicum ab א usque ad ט, in denarium ab י usque צ; in centenarium a ק usque ad ת, quæ littera importat numerum 400. – Pro reliquis vero centenariis inserviunt litteræ finales כְּמִנְפָּץ id est ך valeat 500, ם 600, ן 700, ף 800, ץ 900. – Demum in millenarium inchoando rursus a prima littera, quæ superne simplici vel duplici puncto notatur (2)
29 Quid notandum circa numerum monadicum?
R. Quod componitur cum denariis et centenariis, ut ex. g. א (1) ק (100) et sic porro, sed pro ה (5) ponitur ט hoc est 9+6, ne nomen divinum יה contractum יָהּ, ut aiunt Hebræi, profanetur.

(1) Litterae quiescentes (et aliquot ב) ipsae ad euphoniam interponuntur propter quam absque peculiari necessitate, modo adiunctae finem eorum et dicuntur paragogicae modo ponuntur in medio et epentheticae audiunt.

(2) Ad exprimendos centenarios 200, 600, 700, 800, 900, pro finalibus usurpatur nonnunquam ך cum qua componuntur praecedentes; e.g. תך = 500; תּך = 600; תשׁך = 700; = תת = 800; = תתך = 900; חתל = 1000. — Millenarii scribuntur etiam hoc pacto; ex. g. א = 1000; בא = 2000; גא = 3000; דא = 4000; et ulterius.

N. II.

De punctis vocalibus.

30. Quibus signis utebantur veteres Hebraei pro vocalibus?
R. Literis quiescentibus, quas vocabant matres lectionis.

31 Sufficiebantne matres lectionis ad exactam et confusionem tollendam in lectione?
R. Non sufficiebant: cum lingua Hebraica adhuc viva, vocales literis ore erant apponendae, loquendi usu magistro: quod in Hebraeis cum facile non Hebraeis valde difficile.

32. Quid excogitatum fuit ab Hebraeis ad facilioram lectionem et rectam verborum pronunciationem?
R. Puncta quae dicuntur vocalia.

33. Cur dicuntur puncta vocalia?
R. Quia punctis et lineolis constant?

34. Quomodo dividuntur puncta vocalia?
R. In propria et impropria.

35 Quo pacto subdividuntur propria?
R. In longa et brevia.

36. Quot et quaenam longa, et quid valent in pronunciatione?
R. Quinque et sunt:

קָמֶץ, א, hoc est constrictio oris et valet = ā
צֵרֵי, אֵ, ... angustia, ... ē
חִירִק גָּדוֹל, אִי ... strido magnus ..... ī
חוֹלָם, אוֹ ..... plenitudo ..... ō
שׁוּרֶק, אוּ ..... murmur ..... ū

nempe Kametz, Tsere, Kirek gadol, cholem et shurek.

37. Quot et quaenam brevia et quid valent in pronunciatione?
R. Quinque et sunt:

אַ, פַּתַח, apertura et valet . . . . . ă

אֶ, סֶגֹל, peculium . . . . . ĕ

אִ, חִיריק קָטָן, stridor parvus . . . . . ĭ

אָ vel אָ חָטוּף קָמָץ constrictio corrupta . . . . . ŏ

אֻ, קִבּוּץ, collectio . . . . . ŭ

nempe Patàch, Segol, chirek Katon, Kametz chatuph, et Kibbuts.

38. Quot et quænam impropria, seu brevissima et quid valeat in pronunciatione?

R. Sunt quatuor, nempe Sceva simplex et tria Sceva composita.

אְ, שְׁוָא equivalens . . . et valet . . . . . ĕ

אֲ, חָטֵף פַּתַח, apertura . . . . . ă

אֳ, חָטֵף סֶגֹל, rapidum peculium . . . . . ĕ

אֲ, חָטֵף קָמָץ, rapida constrictio . . . . . ŏ

39. Quodnam aliud punctum addi potest brevissimus?

R. פַּתַח גְּנוּבָה (patach genūba) seu patach furtivum.

40 Cur dicitur patach furtivum?

R. Quia tale punctum pronunciatur ante consonam, cum omnia cætera puncta pronunciantur post consonam cui adscribuntur.

41 Quarum litterarum proprium est patàch furtivum?

R. Litterarum ח et ע, et quidem in fine vocum: ex gr. ut in vocibus רוּחַ, spiritus; מָשִׁיחַ, Messias; נָדוּעַ, motus (1)

(1) Patach furtivum nunquam habetur post vocalem (+).

N. III.

De Punctis diacriticis.

42. Quænam dicuntur puncta diacritica?

R. Quæ inserviunt ad indicandam variam modificationem, quam subit sonus litteræ cui adponuntur.

43 Quot et quænam sunt puncta diacritica?

R. Sunt tria, nempe punctum supra cornua שׁ; - Dagheres; et Mappik; ut in vocibus שִׁפְלַת (Syria) Judic. XII. 6.;

עֵדֶת (campus)

בַּת (domus)

הָ (Jehova).

44. Quid est cornua in littera [illegible] ש, superpositum?

R. Nonnunquam est punctum diacriticum [illegible]

45. Quando erit hoc?

R. Quando [illegible] punctum [illegible] sonora vocali [illegible] hinc indeque, ita [illegible] sinistrum, ut in voce חָשַׁי. Quando vero idem punctum occurrit in cornu [illegible] littera שׁ et ista ש, et vocali destituta, tum [illegible] est [illegible] cholem, ut in voce שָׁבַע (saturitas).

46. Quid si ambo cornua litterę ש puncta sint violata?

R. Si ambo cornua litterę שׁ puncta, sint violata, i. punctum [illegible] praecedat, unus erit diacriticum scilicet alterum vero cholem, ut in voce שָׁנָה (iteravit) – [illegible] a praecedat, quę habeat vocalem tunc unus punctum erit diacriticum, ut supra, littera scilicet, et ista forma cholem ut in voce מָשַׁךְ (traxit) – [illegible] littera praecedat, [illegible] destituta, tunc unus erit cholem, alterum vero diacriticum scilicet, ut voce עָשָׁת (decem)

47. Quid imperandum in pronunciatione litterę שׁ?

R. Quod ante vocales a, o, ɑ inter eundum in pronunciatione [illegible] sona ś, quia alioquin impossibile foret recte illius pronunciare; nam legendum [illegible] śa, śo, śu, [illegible] ... genduum = śoja, śoję, śoju = [illegible] ... interdictum [illegible] pronunciatione inedam effici habeam.

48. Quid significat Daghesc?

R. דָּגַשׁ (pupugit) significat punctum [illegible] ... rectam inscriptum

49 Ad quid [illegible] Daghesc?

R. Ad indicandam rectam pronunciationem litterarum, quibus inscribitur.

50. Quo pacto Dagesch [illegible]?

R. Dupleue et forte.

51. Quid praestat leue?

R. [illegible] pronunciationem in [illegible] דָּגַד־כְּפַת

52. Quid praestat forte?

R. Medium tollit ex litteris דָּגַד־כְּפַת quando in illis occurrit aspirationem, verum etiam et has et omnes alias, quibus inscribitur reduplicat.

53. Quibus litteris inscribitur Daghesc forte?

R. Omnibus, singulis quidem [illegible] ר.

54 Quotuplex est Daghesc dicte?

℣ Triplex, conservativum[1] characteristicum, dirimentis[2] et euphonicum[3].

55 Quid est conservativum?

℣ כְּפִין [inclinatum] est nomen[4] unius Daghesc.

56. Quo pacto distinguitur a Daghesc?

℣ Ex eo quod [illud] nomen suum in medio habet literam ת [tau]

57 Quid [agit] characteristicum?

℣ Admonet lectorem ת, eum inscribitur, ut [ostendat] nomen[5] ut p. e. in voce דָּת (lex Dei).

---

[1] Daghesc dicitur conservativum quando conservat[6] aliquam literam ab elisione ut in voce לַכְפּוֹל pro לְכָפּוֹל (cadat).

[2] dicitur characteristicum, quando indicat conjugationem, ut in voce פָּקַד et in voce פָּקֵד.

[3] dicitur euphonicum, quando solius euphoniæ causa inscribitur, ut in voce קָדְשֵׁי (res sacra, tabernaculum).

Voces autem, quæ sæpe imponunt Daghesc euphonicum, [sunt] literæ dictionis, quæ ult. voces vocant[7] [in] literis in ד ut in illo Psal. LXXXIV. 5 יְהַלְלוּךָ סֶלָה (laudabunt te)

in ת ut in illo Gen. XXXI. 13 מָשַׁחְתָּ תָּשָׁם (unxisti)

in נ ut in illo Gen. XXX. 14 מְנָה סוּחַ (mane Suah)

in ח ut in illo Gen. XXXI. 12 עָשָׂה לָךְ (fecit tibi)

Item sit etiam post voces סַח et זֹח ut in scribis.

בַּה - טּוֹב

וְזֹח - לְךָ

retinuerunt denique [quod] Daghesc dirim. [in] voces, quæ [in] ult. [habent] ים ut in voce שָׁמַיִם (cœli)

Cap. IV

[1] De accentibus in genere

58 Quid est accentus?

℣ ב et in dicendo cantus abbreviat (vocem dirimit)

59 Quid præstat accentus?

℣ Dat vocibus varietatem et harmoniam verbis

60 Quo pacto vocant Hebræi accentus?

℣ טְעָמִים, hoc est sapores.

61 Quo pacto dividuntur accentus?

℣ In grammaticos seu tonicos; et in rethoricos sive euphonicos

62. Quotuplex usus accentuum [illegible] apud Hebreos?

R. Triplex usus, nempe ad cantus rationem designandam, et dicuntur accentus musicales; ad modificandam in qualibet voce syllaba[m], ingressu[m] ejus quiescit et dicitur prosodiacus, et ad[d]it distinctionem sententiæ in duo membra et dicitur, metaphrasis.

63. Quis [illegible] accentus [illegible]?

R. Remissus in eadem voce accentui tonico, majorem addit pronunciationem?

64 Quot accentus tonicos quisque habet unus considerandi?

R. Prosodiacus et [illegible].

65 Ad quid necessarii accentus prosodiaci?

R. Ad bene legendum.

66. Ad quid necessarii accentus [illegible]?

R. Ad intelligendum id quod legitur.

De Accentu Prosodiaco.

67. Generatim loquendo in vocibus hebraicis ubinam invenitur accentus prosodiacus?

R. In ultima syllaba, ita ut vox sit oxytona (φωνὴ ὀξύτονος)

68. Quomodo vocant Hebræi vocem, quæ habeat accentum in ultima syllaba?

R. מְלֵרַע (mil'ra)

69. Quando reperitur accentus in penultima; hoc est quando vox est παροξύτονος?

R. Generatim loquendo in vocibus [illegible]

I per	׃	׃
׀	־	־
׀	־	׃
׀	׃	׀
׀	׃	׀
׀	־	׀
׀	׀	־

I° Quando vox non habet [illegible] aut syllaba penultima, quæ in casu (ו) et (י) ultimæ syllabæ antecedit consonans mutatur in (׃) et (־) ut ex. gr. dicitur

וַיִּקְדְּמוּ pro וַיִּקְדַּם לְךָ (surrexit ad te)

וַיֹּאמֶר pro וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ

II° Quando sit eadem vox [illegible] habet accentus [illegible] plura docebit.

70 Quomodo vocant Hebræi vocem paroxytonam?

R. מִלְּעֵיל (mil'el)

De Accentu Syntactico.

§1. Sunt nonnulli accentus syntactici qui in vocibus quibusdam occurrunt, quorum

סִלּוּק	. . . . .	Finalis
אַתְנָח	. . . . .	Mediatus
סְגוֹלְתָּא	. . . . .	—
זָקֵף קָטֹן	. . . . .	Suspensio parva
זָקֵף גָּדוֹל	. . . . .	Suspensio magna
רְבִיעַ	. . . . .	Multitudo

§2. Quae vocatur Silluk?

R. Indicat finem versus.

§3. Quo pacto scribitur illa?

R. Scribitur semper cum duobus punctis, quae dicuntur פְּסוּק סוֹף. nam פְּסִיק est versus biblicus, at סוֹף eius finis.

§4. Quinam signo nostro interpretationi respondet?

R. Respondet plerumque . . . nostro.*

§5. Quid vocatur Athnach?

R. Dividit periodum seu versum in duo membra.

§6. Quinam signo nostro interpunctionis respondet?

R. Plerumque duobus punctis, ut pinctō et comat.

§7. Quid praestant reliqui accentus.

R. Dividunt membra in minora segmenta.

§8. Quinam signo nostro interpunctionis respondet?

R. Plerumque comat.

§9. Num etiam observandum est hos duos accentus?

R. Quod vix non exigua vitii inest in immutandis vocalibus, quae his duobus accentibus (1) [illegible]

---

(1) Immutant autem vocalem modo:

a) Communiter producunt ־ֲ et (:) a דּ, ut in vocibus sequentibus

יוֹם pro יָמִים (dies) ; לַיְלָה pro לֵילַת (nox)

אָחַד .. אָחָד .. אֶחָד ... etc.

אָמַר .. אָמָר (dixit)

חֶסֶד .. חָסֶד (benignus)

et quidem (־) producunt in qualibet voce: at (:) non quidem in omnibus sed plurimum in vocibus cum accentu. Sequitur

תִּפְאֶרֶת pro תִּפְאָרֶת (decus)

b) Si pausa ex ultima syllaba, ac penultima non, vel vice versa, tum producunt

בְּ (:) ante affixum ךָ, et in nonnullis locis pro ־ֶ ex. g.:

דַּרְכְּךָ pro דַּרְכֶּךָ (viam tuam) עַל־תַּלְחִי pro עַל־תַּלְחִי (super maxillam)

b/ Katenh-Nomina in ה׳ eam in nominibus formæ חָלִי ut ex o:
עָנִי pro עָנִי: (afflictio)

c/ Katenh-nota accusativi (ת) ut ex g:
אֹתִי pro אֲנִי

d/ In pronomine masculino secundæ personæ, eadem de causa dicitur vocalium transpositio; v. g. מְכָרְךָ pro מְכָרֶךָ (ut v. 7)
לְךָ pro לֶךָ

e/ In verbis pluralibus in ו; item in femininis singularibus in ה vel י finitis, si paura ad penultimam rejicitur, tunc prodit redit illuc ea vocalis quam vox masculina aut singularis eo tempore habuit: quæ si quiescit (–) hoc producitur in (ה), ut

ex פָּקְדוּ fit פָּקְדוּ (a פָּקַד)
ex גָּבְרוּ .. גָּבְרוּ (" גָּבַר)
ex יָכְלוּ .. יָכְלוּ (" יָכֹל)
in imperativo
ex שִׁמְעוּ fit שִׁמְעוּ (a שָׁמַע)
ex עִמְדוּ .. עִמְדוּ (" עָמַד)
in עָמוֹד

ex תִּפְקְדוּ fit תִּפְקְדוּ (a תִּפְקֹד) ut sic vel omnes conjugationes ex q
ut citamus verbo פָּקַד, dicitur

פָּקְדוּ pro פָּקְדוּ (memorarunt)
פָּקְדוּ .. פָּקְדוּ (reposuerunt)
פָּקְדָה .. פָּקְדָה (visitavit mulier)
פּוּדִי .. פְּקֻדִי (memora tu)
יָכְלוּ .. יָכְלוּ (potuerunt) etc

א: VII

( ) Accentus [illegible]

80. Quot sunt accentus cum hoc signo?
R. [illegible]

81. Quomodo indicatur?
R. Lineola perpendicolari, ut Lillûk.

82. Quo pacto vocatur?
R. מֻנַּח (mannach)

83. Quomodo distinguitur a lillûk?
R. Ex eo quod lillûk nunquam occurrat nisi in fine versus, h. e. juxta ultimam versiculi tonicam; hic autem ponitur cum vocali quæ præcedit, ut habeam cum accentu, ubi eo loco non habet nisi accentum tonicum!

84 Quid præstat metegh?

R. 1. Admonet lectorem de mora pronunciandæ syllabæ, cui adponitur.

2 Admonet lectorem vocalem cui adponitur, non debere pronunciari cum consonante sequenti.

Cap. XIII

De Signo Unionis

85. Præter accentus quale aliud signum notandum in lingua hebraica?

R. Linea unionis quæ dicitur מַפֵּק (coniunctor)

86. Quid præstat maqqeph?

R. Indicat duas aut plures voces esse simul ac conjunctas ita ut sensus non ipsæ sed voces earum accentuatæ in ultima aut penultima, v. g. in vocibus

אֵת־כָּל־עֵשֶׂב (cum herba Gen. 1. 29)

אֵת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ (omne quod illi Gen. XXV. 5)

De ratione Legendi.

87. Quæ sit ratio dividendi syllabas cum Hebræis?

R. Eæ implicitæ, ut inseparabiles, dicuntur syllabas sive clausas

88 Quæ nam dicuntur simplices seu apertæ?

R. Quæ desinunt ac vocalem proferuntur

89. Quæ nam dicuntur communes sive mixtæ?

R. Quæ quamvis vocalem proferunt, attamen in fine dictionis, aut alibi hoc contingente

90 An semper possit claudere syllabam quiescens requiritur?

R. Non. Et modici, nempe illæ quæ quiescens, syllabam claudit, dicuntur (ita licet tanquam) simplices seu apertæ.

91 Quid notandum de sciurek in principio dictionis?

R. Quod ex se syllabam constituat licet hoc unico excepto ex omnibus Hebræos nec consona nec vocali per se syllabam constituant, non hoc quia nunquam sola occurrit, non quod non possit sola dictionem constituere non potest effari (ut in exemplum) vox יִשְׁמְרוּ (et custodierunt).

92 Quid notandum de scheva simplici et composito; seu de vocali brevi imperfecta?

R. Quod ex se nunquam syllabam efficiant. Sic v.g. in voce דָּבָרְאַשִּׁית inter syllabas non computatur דָּ est syllaba simplex, –שִׁית est syllaba clausa seu composita. Vtrobique vox manet duabus constituta syllabis licet דָּ, ex siccudo (mihi) sit monosyllaba.

93 Quæ nectit. servant et regunt Hebræ

R. Servant a dextera ad sinistram: ita pariter leguntur, vocalium tamen primus consonam, secundo vocalem consonæ adjungitur

94 Semper ne leguntur consonam

R. Vnica est excepta in patach furtivo ante gutturales ח et ע quando hæc occurrunt in fine vocis, vel sunt penultima littera vocis, alia sequente cum sona Dagheschiata vel sevata ut vox

יַחַד legenda jachad et non ichad, quia sequitur alia vox
שָׁמַעְתָּ legenda schejamaagnt et non schamaagnt.

N. X.

De Literis Quiescentibus

95. Quando quiescunt in lectione ה et א

R. Vocal. quæ vocant. sunt Cholem

96 Quando quiescit vau ו?

R. Quando habet chorem vel scurek

97. Quando quiescit י?

R. Post (ד) sequente ל mobili; post (ב); post (ל); post (ם) ut in sequentibus exemplis:

דְּבָרְיוֹ (verba ejus)	דְּבָרוֹ (verbum ejus)
דְּבָרֵיהֶם (verba eorum)	דְּבָרֶיךָ (verba tua)

N. XI

De Dagheschiata

98. Dagnesc occurrens in litteris בגדכפת, quando est forte, quando est lene?

R. Si littera Dagheschiata est initialis scripti et plurimum Dagheschiata lene? – si vero littera Dagheschiata erit mediana aut finalis scripti Dagheschiata forte tantum quoties non præcedat vocalis brevis, quando præcedat brevis erit Dagheschiata forte, licet v.g. in voce דַּבָּרְךָ, Dagheschiata in ד est lene quia initialis, in ב est forte quia mediana et post brevem; in ך est lene quia finalis et non post brevem, sed post longam existentem.

99. Ad ubi vocem in litteris בְּגַדְכְּפַת Dagheschi nunquam ne forte esse notest?

R. Non potest hoc fieri, quia Dagheschiata occurrat non vocalem monosyllabam aut postsyllabam penultimam finientem in syllabam aperiam, ac proinde illud Dagheschi tollit ... Hoc autem, cui est in ultima, a ratione removendum, quandoquidem duplicat, et ideo vocem legendi quandam incrementa et syllabam aperiam priorem vocis claudatur cum consonante sequente aspiratam per Dagheschi levi eodem modo, quo dictum est de Makkaph (in 8) - sic e.gr. voces:

יָלְדָה־בַּת (iaulad-dabbath (peperit filiam) ... et voces:
יָעְשָׂת־פְּרִי - - - quotem vero ... (faciens fructum),
מַה־חֲעֲשֶׂת־לּוֹ - - - mahiagnaseite (quid faciens ei). -

Hoc regula etiam de illis litteris initialibus בגדכפת non - ex Dagheschi levi sequentibus - Dagheschi equidem occurrant ... ex a vocibus sequentibus

הָאִירָה נָא (haiirma illumina aqua)
הוֹשִׁיעָה נָּא (hoscfgnanna Serva aqua)
מַה־טֹּבוּ וּמַה־נָּפְיוּ (mathuvu maiaphiu)
quanta bonitas ejus et quanta pulchritudo ejus Zach. IX 17

100. Dagheschi in medio vocis non semper nunquam ne forte solet Dagheschi forte?

R. Frequentissime vocibus, ex quibus vocem eius

לָמָּה ... quare - שָׁמָּה ... illuc

V. XII.

De Vocibus

101 Quotuplex est vocis?

R. Quadruplex ... de tempore est immobile

102. Quando est mobile?

R. Est mobile totiens quotiens syllabam ingreditur

103. Quando immobile? -

R. Totiens quotiens syllabam claudit.

104. Quibus in casibus vocem habet ingressa ...

R. In sequentibus.

I. A principio vocis

II. In medio vocis, postquam vocalem expressam aut mutam vocem finientes

III. Est vocis ... quando ... de loco non solatium ... in voce לָמָּה ... quare?

105 Quando in casibus locum habet vocis immobilis?

R. In sequentibus

I° In fine vocis – II° In medio accentu ante alium sceva – III° ante sceva.

II. Post longam accentu tonico notatam ante q in voce לְמַדְנָה (Isc 48)

106. Sceva quando accentu post vocem cui est vocem immobile?

R. Duæ duntaxat exceptiones regulæ post brevem positæ occurrunt, I° quando immediate sub littera, quæ immediate repetitur, ut in vocibus הִנֵּנִי (ecce ego) – הַלְלוּ (laudate) II° quando venit post brevem cui propter sequens Methegh. considerari debet longum ut in voce: יִגָּרְךָ (habitabit tecum)

107. Regulæ traditæ de Dagheso mobili et immobili quibus cognoscitur ea omnes hendi possunt sequentes?

R. Sequentibus, nempe Dagheso

Post longam, seu cum sub dagheso, pronte occurrit.

Post brevem ante alium sine non in fine [illegible]

108. Ut dagheso cognoscat lector; si sceva quænam regula practica habi potest?

R. Sequens syllaba non ut hybrida consideretur quasi constet duobus temporibus sed duo tempora sunt mensura vocalibus longis, unum vocalibus brevibus, et unum sine cuilibet consonanti mobili. Ex hac hypotesi sequitur consonantem mobilem cum vocali hanc consequente syllabam, quando hæc vocalis sit longa: – quod si brevis sit patet profecto unum adhuc deesse tempus ad syllabam constituendam, quod tempus suppeditabit vel consona sequens si habet sceva, vel supplebit methegh. Declarabit secunda vox כַּסְּתִּי (tradidisti)

ב Dat unum tempus, Kametz dat duo tempora; ergo syllabam efficiunt, contendo ergo regula sequens. ב – ם dat unum tempus patach dat unum tempus; sit hæc duo tempora in hypotesi nostra non sufficiunt ad syllabam constituendam, deest unum tempus quod supplebit sceva. – ת cum (ת) tertiam constituunt in hanc ut ת cum ד –

(r XIII.

De differentia Kametz longi a brevi, hoc est a Kametz chatuph

109. Quæ duntaxat sunt ex quibus distinguendum Kametz longum a Kametz chatuph cognoscimus, duplex est figura: (ד) et (ד)

R. Quinque præcipue:

I° Kametz ante sceva absque methegh est Kametz chatuph ut in חָכְמָה (sapientia).

II° Kametz absque accentu tonico ante dagheso forte est Kametz chatuph ut in בָּגֹד (cantate) (exipe) בָּתִּים (domus)

III Kamets ultimæ syllabæ distinctæ accentu disjunctivo
inferiori et kametz chatuph : ex : וַיָּקָם (et surrexit)

IV Kametz ultimæ syllabæ ante conservam accentum sequente makkeph
et kametz chatuph ut in vocibus כָּל־אֲשֶׁר (omnis qui)

V Kametz ante gutturalem vocalem et Kheph kametz et Finem
chatuph ut in vocibus: אָהֳלוֹ (tentorium ejus)

110. Quæ Excitur exceptio ab hac ultima regula?

1. Excipitur casus in quo Kametz occurrat sub articulo ה (de quibus infra sic.) vel sub litteris præfixis וכלב (de quibus paulo infra sic. ו ב כ ל)
quæ ipsæ Articulum ה excludunt assumentes eum vocalem et in sequentibus exemplis hæc

הַחֳלִי ... morbus ille (gesto ה)
בַּחֳלִי ... in morbo illo ...
לַחֳלִי ... morbo ...
כַּחֳלִי ... sicut morbus ille ...
וְחֳלִי ... et morbus ille — Hæc tamen exceptionis ratio quæ in casibus recta accedit ה est patach — ejusdem Dagheric forte quando hic ejusdem capax sit litteræ quæ proxime sequitur, et capax est in voce חַסְפֹּר (liber ille); sed cum illius sussidium ... nec non sit capaces non sunt gutturales et ר, cum hoc Dagheric ejectum compensatur correctione patach in Kametz quæ fit ultima voce:

הַרְנֵיצ or הָרְנֵיצ (exercitum)

[illegible]

[illegible] Hiera via hinter Kametz chatuph et Kheph Kametz.

III Sunt [illegible] Differentiæ [illegible] Kametz chatuph a Kheph Kametz?

Tres notæ:

1° Potest Kametz chatuph semper sequitur vel vera quiescens vel Dagheric forte; non ejusdem vero est cum Kheph kametz

II° Kametz chatuph semper ab Kheph kametz; Kheph kametz semper a gutturalibus ...

III° Kametz chatuph semper in Pausa mutatis tribuitur; Kheph kametz vero [illegible]

[illegible] Grammatica Hebraica Cap. IV. pag. 14 —

112 ... sunt casuum notæ.

שׁ בְּמִבְנֵאתָ לֹ׃ה

113. Quid exprimit הָ, cum pathac sequente Dagnesse dor...
... vitatum articulum), il, lo ...

114. Quidnam (casum) signat ...
R. ... (casum) ...

115. ... Dagnesse ... gerit ...
... non; nam ante א et ר gerit ד, et ante ח, ה, ע gerit ...

116. Regula ה recte ne (cautum) caret præfixis ...
R. Hæc frigidæ (vitium) cathus obliqui ...

117. Quid exprimit בְ cum sheva (et ...
... gerit ...

118. Quid exprimit בַ cum patach sequente (...
R. Præpositiones articulatas vitalorum ait alle, a, li, adi, etc.

119. Huiusmodi בַ semper nec gerit patach (...
R. etsi non; nam ante א et ל gerit camets, et ח, ה, ע gerit segol, ut supra de ה (115).

120. Quo vel de interdum amentiatur בְ?
R. Per integrum בְּאֶ vel -בְאֶ; בְ enim est ... abbreviatum ab בְּאֶ, ut ה syncopatum ab הַ ...

121. ... בְ commendatur ... בְּהַ vel בַּהַ quod nomini ... sequenti præfigendum?
R. Articulus ה

122. Quid exprimit אֶ quemnam casum signat Illeruma...
... אֶת vel -אֶת, sequente maeaph?
R. Exprimit ... vitatum articulum il, lo, la, i, gli; etc. et plerumque signat casum accusativum; interdum ... nominativum.

123. Quid exprimit אֶת quod nomini præponitur præfixum?
R. Præfixum ה, ... servandi, ut supra dictum. (Vide בְּאֶ (121).

124. Quid exprimit הָ cum sheva et quemdam casum notat?
R. Exprimit ... præpositionem in; et notat casum ...

(מִמֶּנִּי, אוֹתִי, כִּי, אֵלַי, לִי, [illegible])

151 Quale a nomine primæ personæ plurali mittit?

אוֹתָנוּ, נוּ, לָנוּ, אֲנַחְנוּ, נוּ, אֲבַחְנוּ, נוּ
acc. nos. מִמֶּנּוּ a nobis).

152. Quale a masculino singulari primæ personæ?

מִמֶּךָּ, אוֹתְךָ, לְךָ, אֲשֶׁלְךָ, אַתָּה, כָּה vel הּ

152. Quale a masculino plurali primæ personæ?

אִתְּכֶם, לָכֶם, שֶׁלָּכֶם, אַתֶּם, כֶם, נוֹתֵיכֶם
מִכֶּם, אֶתְכֶם

154 Quale a femenino singulari secundæ personæ?

מִמֵּךְ, אוֹתָךְ, לָךְ, שֶׁלָּךְ, אַתְּ, כִּי vel כ

155. Quale a femenino plurali secundæ persona est?

לָכֶן, שֶׁלָּכֶן, אַתֶּן, כֶן

156. Quale a masculino singulari tertiæ personæ?

מִמֶּנּוּ, אוֹתוֹ, לוֹ, שֶׁלּוֹ, הוּא, נּוּ vel ו vel ה

מֵהֶם, אוֹתָם, לָהֶם, שֶׁלָּהֶם, הֵם, [illegible]

158 Quale a femenino singulari tertiæ personæ?

מִמֶּנָּה, אוֹתָהּ, לָהּ, שֶׁלָּהּ, הִיא, הָ vel הּ

159 Quale a femenino plurali tertiæ personæ?

מֵהֶן, אוֹתָן, לָהֶן, שֶׁלָּהֶן, [illegible], הֶן

19 Angl. [illegible]

§. 19. De Inflexione Pronominum.

180 Suffixa quæ nominibus in fine adnectuntur eadem sunt, quæ primum
§. præmissa possessiva.

§. 20. De Pronominibus relativis.

181 Quæ nam sunt pronomina relativa?

זֶה hic, iste, et tum זֹאת hæc, ista, et tum זוֹ
זֶה alterum, raro singulare hic, iste, זוּ hæc, ista, singularia tantum
אֵת, vel אֵתָה plurale utriusque generis, illi, illæ, illa.
אֲשֶׁר utriusque generis et numeri, qui, quæ, quod.
מִי interrogativum personæ, quis?
מָה vel מֶה, vel מַה interrogativum rei, quid?

[illegible]

A. Vocalia generalia sunt sequentia:

I. Quæ cum literis decrescendi vocales; hoc est vocales longæ mutantur in breves, si pronunciatio fiat expeditior. (1)

II. Sub literis gutturalibus generaliter legitur [illegible]

III. Literæ quiescentes [illegible]

168. In regimine [illegible] ?

R. Sequentia:

1. Nomina foeminina ה mutatur in ת ... sic ex תּוֹרָה (lex) fit תּוֹרַת (legis)

2. ... mutatur ה in ת ... sic ex מְרוּמָה (altitudo) fit מְרוֹמַת (altitudinis)

3. Terminatio ... sic ex דְּבָרִים (verba) fit דִּבְרֵי (verba)

4. Terminatio pluralis foeminina ... [illegible]

169. In regimine quaenam observanda sint in sede accentus?

R. Sequentia:

1. (ת) penultima mutatur in (ֶ). sic ex דְּבָרִים (sermones) fit דִּבְרֵי (sermonum)

2. (ת) ultima, praecedente alio ... mutatur ... sic ex דָּבָר (verbum) fit דְּבַר (verbum).

3. (ת) ultima (quae est aleph) manet ... sic ex מְצָא (invenit) fit מְצַא (invenias).

4. (ת) ultima (in singulari sequente (ת) camets) mutatur in sceva (ְ) sic ex שָׁבָת (sabbatum) fit שַׁבַּת (sabbati). — ... semper in sceva, ex כֶּלִים (vasa) fit כְּלֵי (vasa).

5. (ת) ultima, praecedente camets (ָ), mutatur in patach (ַ) sic ex יָתֵד (clavus) fit יְתַד (clavus). — ... praecedente (ת) manet.

6. (ֵ), non intercedente Dagesch (ּ), mutatur in ... sic ex בָּתִּים (domus) fit בָּתֵּי (domus)

7. ... in numero singulari non mutantur.

R. 25. Quae ad nominibus axiomaticis in nominibus cum suffixis tum quoad consonas, tum quoad vocales.

170. In nominibus cum suffixis quaenam observanda quoad consonas?

R. Sequentia?

1. Terminatio pluralium et dualium ם abiicitur ... sic ex ... quod verbum est, quiescit ante suffixa pluralia in (ֶ) trere; sic ante ך et ה mutatur in (ֵ) segol. sic ex דְּבָרִיךָ (verba tua); — ... (verba tua) coalescit cum eo ... et unum efficiunt et diphthongescit cum praemisso patach (ַ) (verba tua). — ... mutatur ך in ... sic ex דְּבָרֶיךָ (verba tua) fit דְּבָרַיִךְ (verba tua). — ... affixum (ן) in ... sic ex ... fit אֵיכֵן (ubi) ...

II ... sic ex ... fit מִרְכָּה ... — Notandum tamen quod in terminatione ה ... manet ... sic ex ... manet ...

... עֲבָדָה ...).

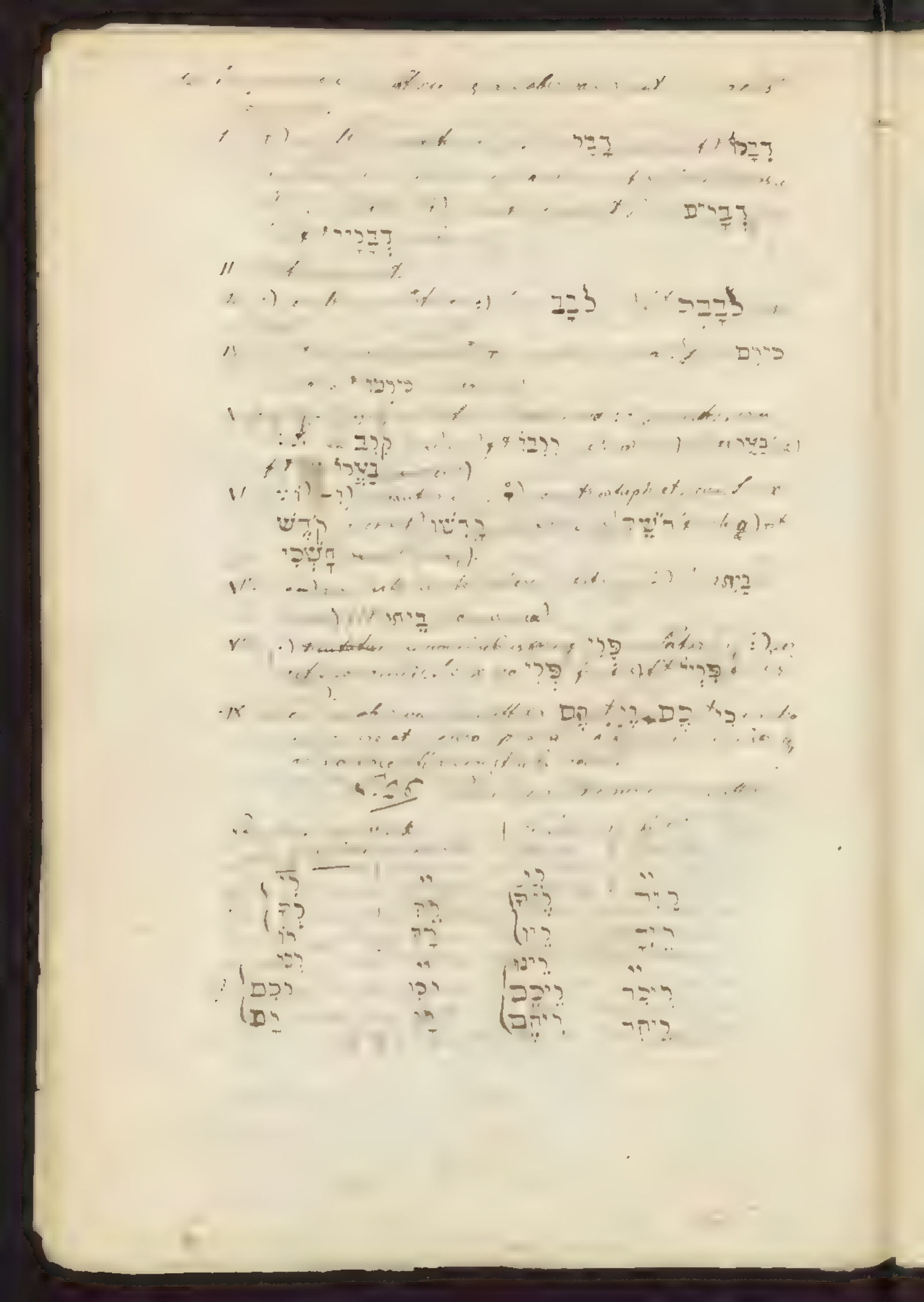

Hebraei dividunt Genesim in 12 sectiones, quae vocantur פָּרָשִׁיוֹת; nona sectio incipit ab hoc capite et a prima voce, qua incipit, vocatur etiam וַיֶּשֶׁב

1. וַיֵּשֶׁב vox composita a Vau et יֵשֶׁב

cum patach regente dagheš est conversivum futuri in praeteritum (vide reg. 143) abiecta servili (ו) remanent tres radicales שׁב, quarum cum neutra nec dagheš thata, locumque radicem consequendam additur ב capiti. (vide reg. 24 et 49) Itaque radix est

יָשַׁב ex verbis quiescentibus פ״י. In Kal est

יָשַׁב consedit, habitavit — In Niphal

נוֹשַׁב habitatus est — In Pihel

וִשֵּׁב sedere fecit habitare fecit — In Hiphil

חוֹשִׁיב sedere fecit, habitare fecit, collocavit — In Ophal

הוּשַׁב habitare factus est (Sicl de hisce verbis reg. 211 et seq.).

Hic est futurum et quidem certa personae singularis mas. generis, a quo et ea praeformativa fit — In futuro inflectitur יֵשֵׁב; est praeter Vau conversivum retrahibile accentus; et retracto accentu(.) mutatum est in (.) quod semper fit in caesuris et mutatis.

Dagheš saepe scribitur immediate post literam, cui ac cedit, ut hic cum sequenti, ut mutetur et coalescat munach, i.e. מֵינַח sive et eadem syllabam praecedenti enunciationem verbi cui adnectitur cum sequenti, quando hoc habet nostrum distinctivum seu requm. Hinc patet quod vox וַיֵּשֶׁב coniungenda cum sequenti voce יַעֲקֹב

יַעֲקֹב est nomen proprium filii Isaaci et Rebecae et quidem natu minoris

Abiecta servili (י) radix est

עָקַב, quae sibi vult pone fuit, a tergo secutus est, talem tenuit,

Futurum est יַעְקֹב calcem tenebit

Ob id autem vocatus fuit, quia egrediens ex utero matris plantam fratris Esau tenebat manu (Gen XXV 26)

Circa nomina, quae in familiis imponebantur ab Hebraeis notandum, quod quae religiosi quo proli mox post partum, et cum eam nec dum nominarent, filiis talem in enumeratione nominis a matre illatis. Haec nomina vocantur — 2. quod incantationis nomen a magica significatione vacuum est, et ac flagitari, stabilitae adjunctis personae tempori, et filii loris depromebatur, ut hic loci — 3. quae

ipsis cum nomen aut prophetiam aut omina (Abraham data (Gen XXX, 32. 34.) locus loco nus (Lucas 1. 13. no. 63) — 4. quod

in cantiori stabile nomina a nominibus familiis aliorum quae in libris posterioris aetatis ex hac nomina occurrunt — etc

Haec in notari, cum duae circumstantiae non raro et iniuria nominum causam potissimum cum dabant regibus ad

dignitatem elevabantur hinc tot innumerant personae nominis

ad quae pertinet cultus Dei et arae, quas cum hominibus Dei

dicitur nuncupavit, ejusque admonet lectorem de modo in nomen

latio re. utroque nec ad positivum, nec ad superlativum

cum sequenti consonante — vide reg. 40 et seq.)

Linguarum autem a Vulgata ex re — ad locum ipse nullus

non habeat, nisi ante accentum tonicum)

… punctum superpositum literæ (ר) munt accentum Distinctivum seu regium, qui dicitur Zakeph Katon, eique innatavit munach præcedens. (vide reg. 92. et seq.)

בָּאָרֶץ vox composita a præpositione בְּ et a voce אֶרֶץ
בְּ cum sheva respondet Italicæ præpositioni in et significat situm abstractum. (vide reg. 124)
Sheva hic loci est mobile, nam = Post longam sequitur sub daghesc, fortiter movetur = et hic est ab initio vocis, & inchoat syllabam (vide reg. 101 et seq.)
Daghes inventre בּ est daghes lene: nam daghes occurrens initio vocis in literis begad chephat est alterum genus est daghes lene (vide reg. 98).

אֶרֶץ est nomen communis generis sæpius hominum? –
Præpositio articulo, semper mutat præcedentem vocalem quæ transit in Kameth ut הָאָרֶץ cum additis est אַרְצָה, אַרְצוֹ, אַרְצֹת, est: 2° in plurali est אַרְצוֹת, quæ vox apud scriptores seriores significat terras exterorum populorum
Significat 1° אֶרֶץ terram universam et opponitur cœlis
Cum ה locali אַרְצָה sæpe vult in terram humum (caudex, projicere)
2° per metonymiam significat regionem quam habitant homines pastum, multa regionem, provinciam et hic loci
3° per synecdochen sumpatur pro incolis terræ cuius animalia
Hic est ibi status constructus in quo nomina duplici modo notata nullam patiuntur mutationem in finibus, et ex contextu tantum modo eorum status dignoscitur (vide reg. 169 et numerum 4°).

מְגוּרֵי est nomen plurale masculinum status constructi a substantivo מָגוּר et מְגוּרִים in singulari numero מָגוּר, quæ vox sibi vult peregrinationem.
Radicalia sunt מ. ג. ר (mem, ghimel, resch), semanent in verbis גּוּר, et dato Vau medio habetur et tertia ita ut thematis sit גּוּר peregrinatus est ex verbis sequentibus עָוָר" hoc est quiescentibus secundo radicali
Terra hæc peregrinationum fuit Hebron, ubi Abraham habitavit Isaac tanquam incola et peregrinus, ita ut in regione erat (terram) et mater vero, sequentibus
Nota accentum

אֲבִיו est vox composita a nomine אָב pater, genitor, cum tertia persona, singularis numeri
Hoc vocabulum ex præfatis patebit adhibetur enim
1° …
2° …
… vocalis … hic … fit …
XXXII.6. = Numquid non ipse Jehova erit inter nos, qui …

3. Gentis ex ait unus rei, ut Gen XXXVIII 28 - Simeon est a suis patre
mendate ex structo Kamets in Chateph patach mutatur, ut in hac et
suis et sibi respondeat pluralis, ut אֲבִי
Hinc etiam abnormis numeri in pluralibus, qui in regulis suis primis
generis et in affixis unius personae singularis, numeri communis vel
neutrius, autem quamvocalem et ipsam tantum auctum כֶם et כֶן : הֶם et הֵן
mutat in Chateph Patach, ut אֲבִי - אָבִיךָ - אָבִיהוּ - אֲבִיהָ - אֲבִינוּ - אֲבִיכֶם - אֲבִיהֶם - etc.
Quare ab omni analogia recedens est אֲבוֹת patres, majores. - Insta
constructo אֲבוֹת - cum suffixis אֲבוֹתַי - אֲבוֹתֵינוּ - אֲבוֹתָיו - אֲבוֹתֵיכֶם - etc.
ut supra - nota accentum conjunctivum מֵרְכָא
בְּאֶרֶץ
פְּנַעַן
et nomen proprium, et significat
1. Chanaan filium Chami.
2. Gentem, quae Chanaan habuit conditorem.
3. Terram Chanaanaeorum, ut hic loci; in hac tamen notatione saepius et
frequentius praeponitur nomen אֶרֶץ
et non ponitur כְּנַעֲנִי mas generis, - כְּנַעֲנִית fem. generis.
Plene est כְּנַעֲנִים (canani).
Daghesc in ventre ב est daghesc lene eadem ratione, qua ב in voce
בְּאֶרֶץ dictum est.
Sheva sub ב est mobile, eadem ratione, qua sub ב in voce בְּאֶרֶץ
In sola penultima loci, post ב et ת stat, quae alterumque vocem patach
praecedens et segol penultima in vocibus generis segol (ך)
Hoc gestat etiam ex ratione Kateph Katon (reg. 39. cum nota).
Vox כְּנַעַן est penacuta, quia duplex patach punctata; sic etiam vox
בְּאֶרֶץ, quia duplex segol notata (reg. 69.)

ו וישב - Et habitavit Jacob in terra peregrinationum patris sui; in terra
Chanaan. —.

אֵלֶּה pronomen demonstrativum plurale; generis communis [illegible]
[illegible]
הָאֵלֶּה
א, ventis est הֵאֵלֶּה, ut in textu, et cum articulo הָאֵלֶּה
[illegible] quae sequitur est א et non ה quae dicitur, namque et
[illegible] sit mater lectionis [illegible] sequenti
[illegible] cancirocem et segol in Chateph Patach (hebr. חֲטַף פָּסֵק)
et [illegible] una cum sequenti pronuntiandam, ceteroquin et pronuntiatio
praeter [illegible] nota [illegible] nisi [illegible] primitivos.
[illegible]
תּוֹלְדוֹת est nomen [illegible] generis, hic loci in statu constructo, ut notet
[illegible] conditi. Hinc vult [illegible] Hebraeae generationes, origines
(Mons) mice dicuntur pro = posteris.
Hic vero voci תּוֹלְדוֹת videtur hoc [illegible] notare [illegible] gestas et eventa Jacobi in generationibus, sed [illegible] Moyses non enumerat actus progenitorum sui, sed magnum [illegible]
vitae Cap. XXXV. v. 23, prorsus [illegible] = Eum est adscripta = ista [illegible]
Jacobo in filiis suis =.
[illegible] filiis [illegible] בֵּן, quibus addito fod capiti
[illegible] radix יָלַד vel יָלַד quae alibi vult

יַעֲקֹב

יוֹסֵף

אָסַף

יוֹסֵף

בְּנֵי

cum accentu in ultima, quoque vim habet quando præcedens (ב) in (ד) vel Mag. 85, 86)

Sic segol stat pro (ֵ); nam in statu absoluto et בֵּן contractum a בָּנִה; et quidem segol stat pro (ַ) vel propter Makaph, vel ex eo quod sit in statu constructo, in quo varias tamen, est etiam בן

Cum affixis est בְּנִי, בְּנוֹ, בִּנְהּ et in pausa בִּנָּהּ. Plur. masc. est בָּנִים fem. pariter בָּנוֹת contractum a בַּנָּוֹת — in plur. בָּנוֹת

שִׁבְעָה est die tirum numerale cardinale masculini generis et quidem in statu constructo quod sibi in ea septem

In statu absoluto est שִׁבְעָה

Adjectiva numeralia cardinalia, quæ ultra decem accentum sum, quam costumtur.

In genere feminino absoluto est שִׁבְעָה, et in statu constructo שִׁבְעַת

Adjectiva numeralia cardinalia in primis duobus numeris genere convenient (cum nomine dei numerato) in reliquis usque ad decem inclusive fere perpetuo numeralia feminina nominibus terminationis masculinæ, et masculina nominibus terminationis femininæ jungantur.

A cardinalibus sic ut ordinalia formantur e masculina in ת fem. in ת, ut a שִׁבְעָה fit שְׁבִיעִי, שְׁבִיעִית, septimus, excepto tantum numero, qui est irregularis; nam cardinale adjectum est אֶחָד, ex radice et fem. רִאשׁוֹנָה primus, a

Cardinalia pluralia a tribus usque ad novem totidem eorum indicant ac שִׁבְעִים indicat septuaginta.

Numerus autem decem in plurali significat bis decem, ex quo

עֶשְׂרִים fit עֶשְׂרִים viginti

עֲשָׂרָה est adjectivum numerale femininum generis, quod et ordinale decimus et masculinum est עָשָׂר

Hæc voces formas non ultra Hebræi nisi in numeris cum denario compositis, in reliquis animadvertunt pro masculino עָשָׂר et pro fem. עֲשָׂרָה

Accentus, qui sequitur immediate notandus est ille, qui est ב, et accentus conjunctivus, qui vocatur מַהְפָּךְ.

שָׁנָה est nomen feminini generis quod importat annum, est autem a radice שָׁנָה ex verbis quiescentibus לה, quæ importat iterum, quasi iterato eadem cursum celis

Plur. masc. est שָׁנִים; fem. שָׁנוֹת, dual שְׁנָתַיִם biennium

Hic adderet ipse in plurali numero vel Hebræi non numerationi ullius quidem usque ad decem inclusive annum plerumque in numero pluralis sed numero singulari, ut plerumque in singulari, ut plerumque

Vulgata habet ita de annis quæ congruere videtur rationi Hebraicæ, nempe etiam in pluralibus annis ordinales ordinarios et numerum ordinalem quæ et pro numerali ponunt. Ipse decem est nulla quæ ratio videatur eorum interpretis annum XII plenum indicat textus ebraicus cum hac et Gen. XVII nihilominus habeamus, quidem ב annum in hoc loco ponendo et quasi gloriationem illius [illegible] Joseph adhuc glorificabatur [illegible]

Hæc contigerunt [illegible] patre mortuo [illegible] Benjamin [illegible] anno mundi 2216.

Dagnes in centre עַ est Dagnes forte ...

וְהוּא est vox composita a ו conjunctivo — et pronomine הוּא mas. generis

Vav conjunctivum generaliter punctatur per ;) —

Vav conjunctivum ante labiales ... et ante aliis sheva punctatur

וּ, et coalescit ...

Vav conjunctivum ante יוֹד sch. punctatur per Chirik et יוֹד sch. hunc amittit suum sheva

... est vim habet ... compositum ... a composito ... et praecedentem ... Kametz ... vel (־ֽ) ... hoc casu fit ... pro (ֽ) ... et pro (־ֽ)

Vav conjunctivum ante ... punctatur per Kametz; — (vide reg. 137 et seq.).

הוּא emphaticum ... postponitur,

הִיא ipse numero usurpatur pro verbo substantivo sum, es, est ... fuit, erit, ...

In plurali est הֵם ::, hi, ea, hae, ipsi et cum ה paragogico et Dagnes forte plurale est הֵמָּה et respondet Latinorum ipsimet, ipsaemet.

בַּעַל Est nomen masc. generis, quod importat = suer = ... tale patet primo Hebraeos significat enim

1° peccatum a natalibus usque ad annum ...

2° adolescentiam ...

3° ... virum, qui ... uxorem

... Primum ... ; ... plene; varie ... et cum ... est ... Punctum ... super ... litteram ב est a ... vocalis ... et vocalis major, quae dicitur ...

In plurali est בְּעָלִים

In femin. singulari est בְּעָרָה } (vide ...

In femin. plurali est בְּעָלוֹת }

אֶת־בְּנֵי Vide superius

Haec verba referuntur ad praecedentia = erat pastor cum fratribus suis ... Determinat autem cum quibus fratribus ... ut ... verteretur = Recensentes descriptus sub (ו) est a conj. ... Hiphil

מוֹבָא (simplex)

בִּלְהָה ... nom. propr. ancillae Rachelis ... quae ... Dan ... et Naphtali

... littera ב Deberet habere Dagnes lene, quia ... est beghad chephat ... ab ... antecedens ... est ... Dagnes, quia sequitur post vocalem ... syllabam apertam. Aperta autem syllaba dicitur quae ... simunt per vocalem propriam, et per ... quae quiescentem. Recentiores ... ה ... penultimae ... est distinctivus ... quod forsan ... ex duplici מַבָּא, ... sinistram ... ante altera מַבָּא ... habitus מוֹבָא כְּפוּלָה

וְאֶת־בְּנִי ut supra

זִלְפָּה item gregis: זִלְפָּה quae filios Iacob habuit, nempe Gad et Aser. Dagnes in פ est forte, nam in una ex binis codicibus hebraicis post scheva quiescunt. Accentus post (ה) est distinctivus minor et dicitur פְּתָחָא – Nota – Ex his verbis Iacob arcanum eorum dicit, ita ut patet ex verbis sequentibus, sex filii ei, nempe Ruben, Simeon, Levi, Iuda, Issachar, Zabulon; alterum quatuor filii ancillarum, cum quibus Ioseph iuxta et quamvis non tam egregie ferebant, ipsi minorem natu sibi preferri. Soror eorum dicebatur uxore prae maria et Dinah e pertinet et senior et ingenua nati.

בָּנָיו Nom. plur. irreg. et quidem in statu constructo, a radice בָּנָה gravidam egre fuit, graviter molestus fuit; hinc אִבְּיוֹשׁ hic mox ebibitale dictus – Plur. אֲנָשִׁים: – Fem. = אִשָּׁה (pro אִנְשָׁה uxor, in statu constructo אֵשֶׁת derumphimod ab אִישׁ vir, marius. – In aliis בָּנִים et semel אִשּׁוֹת

אֲבִיר (vide supra) – Accentus est distinctivus major, qui dicitur אַתְנָח, quia dividit versum in duo membra.

וַיָּבֹא Vox composita ו conversivo futuri in praeteritum, et a verbo יָבֹא abiecta ו, et cato ו medio ejus, radix detrahuntur et additis vocalibus = בּוֹא ex verbis explicite imperfectis, nempe ex quae centibus עו"י et בא"י, quae verba in inflexione aliorumque verborum omnes fere anomaliam sequuntur. – In Kal praeterito est = בָּא intravit, venit, iit. – In hiphil est הֵבִיא ingredi fecit, venire fecit, h.e. dixit, attulit, retulit. In futuro efertur אָבִיא ita ad hoc loci, non regimine ו conversivo avocavit (ו) est וַיָּבֵא – In Iphal est הוּבָא illatus est. Accentus descriptus vocat (..) est conjunctivus et dicitur מֻרְכָּא, et quae res simplex.

Nota – Septuaginta in editione Romana habent κατήγαγον i.e. deduxerunt a κατά et ἄγω, cuius aoristus est ἤγαγον, ubi in vitata ἐνήγκω) unum fratres ipsum accusaverint Iosephum; quam lectionem secuti sunt Theodoretus, Chrysostomus, qui ait hinc Nota convenienter in eam rem, cum hyperum Ioseph יא gerebat et dicit (Christum accusabant pharisaei, quia bona operabatur et accusatorum Deus apud Patrem). – Quum quod ita omnino ignorandum est κατήγαγεν i.e. ei dixit; sic enim habent 70a in editione regia, at nec exigunt hebraica verba, Chaldaeus, Aquila, Symmachus, Theodotion et ipsa orationis series

יוֹסֵף ut supra – Nota Dagnes מֻרְכָּא hoc est יְהוּדָה

אֶת־ vide supra – est nota accusativi.

דְּבָתָם Vox composita ד suffixo 3ti personae plur. num. et a nom. דִּבָּה

דִּבָּה (variis terminationibus remanent 2 ex radicales דב

quarum cum secunda ? et 3 ejus est aliquando
et interdum -ה (reg. 249) = דָּבָר ex verbis quiescentibus
ע"ע in secunda radicali quæ dicuntur etiam geminata
et mihi mihi rapere, expers, unde nomen דֶּבֶר oblectatio,
vice, negotium, quæ ad aliquid pergitur — In statu constructo
ה verso in ת et ־ִי in ־ַ est דַּבַּת (reg. 164. 169).
Unde suffixa verso pariter ה in ת est דַּבָּתְךָ, דַּבָּתֵךְ
(reg. 3).
Dagnes inseritur ד est lene quia vocalis ex regulari dagnesi-
in his meis et quidem nisi dictionem quæ terminatur vo
cali consona mobili. Dagnes in ב est forte de quidem
compositionem secundæ radicalis quiescentis ב. Ob eandem
Kamets ־ָ est communis מְרָכָא.

רָעָה Adjectivum 3ti m gen. co cohærens cum דְּבָתָם.
Radicalis vera ה et dalet ך mediæ hallotrii unus radicalis et
רוּעַ malus fuit; inde adjec. masc. רַע genius plur est
רָעִים sing vero רָעָה ut hic loci. Est in Niphal est
יִרּוֹעַ : mala factus est mundus in verbis quiescentibus
ע"ע primæ radicalis gutturalis aut cum gutturali non patia
tur Dagnes sed ingeminatur in infinito, imperativo et
futuro est (.) preformativi (.) — in Jahil est תֵּרַע vel תֵּלַע
malum facit, nam verba quiescentia in ע"ע in hiphil
pro (ל) hab quandoque trere; immo etiam patach ma
xime propter gutturalem qui terminationis habentur
etiam in participio dicta — quale fuerit illud crimen
nihil certum in specie, tamen quum Spiritus Sanctus
id crimen nominavit, ex eo ipso colligi potest gravitate
detestandum, horrendum, infame et ob eam enormitatem
illustrio pœnam ac proinde curiose non scrutandum
videtur. post (ד) est Sirine minor, dicitur טִפְחָא.

אֶל et sine makaph אֶל cum (ל) est præp. articulata quæ in genu
significat aliquid aliquo — ; respondet præ
positionibus = in, versus, ad, contra, usque ad re
cundum inusta = Hæc præpositio aliquando retinet attixa;
hinc est = אֵלַי - אֵלֶיךָ - אֵלָיו - אֵלֶיהָ - אֵלֵינוּ - אֲלֵיכֶם - אֲלֵיכֶן - אֲלֵיהֶם
et pro hic אֲלֵיהֶם - ad eos

אֲבִיהֶם (sex iam vocis) a suffixo plur. הֶם et a nomine אָב de
mum in cardinali hic Sirinota pergendo post (:) dat accen
tum majorem, qui dicitur סְלוּק : et cum duobus punc
tis et nonnullis aliis post סְלוּק סוֹף פָּסוּק dat primum
versus. Nota — Ratio cur prius non corripuerit Joseph
fratres accusationis apud patrem accusaretur, si fuit quia
prævidebat id ultra fructus futurum quia ipse junior
et solus illi arctius unitus, et natu majores, vel breem

Item quod revera, utpote innocens et sanctus, peccatum [illegible]
finem corruptionis [illegible] praedatio naturalis dicta[illegible]
sed cum mohitionem [illegible] eis negligi cernere[illegible] consulebat
vit de patrum [illegible] quod quidem [illegible] Scripturae [illegible]
De praemissa corruptionem silentium.

Versio — Sicq sunt generationes Iacobi, Josephus
filius septem decim annorum erat pastum cum fratribus
suis in [illegible] erat puer [illegible] Bilhah et [illegible] filius
Silpah uxorum patris sui et retulit [illegible] malum
eorum ad patrem suum?

Versus 3ius

וְיִשְׂרָאֵל lex comp. a ו conjunct. prægressum versum 1° et a nomine
יִשְׂרָאֵל. Hoc nomen est proprium, 1° Jacobi, quod ei a
Jehova impositum fuit, ut constat ex Gen. XXXII. 28; 2° nomen
Israelitico, permistis [illegible] vocibus = בָּנִי filii,
בֵּית domus; עֲדַת [illegible] a עָדַד [illegible] 3° Regni Israelitici, est [illegible]
10 tribubus. Nomen autem יִשְׂרָאֵל est compositum a tribus=
שָׂרָה contendit, luctavit et a nomine אֵל Deus Deorum
a radice אוּל, [illegible]
ea primit. filii [illegible]

(1) Hic [illegible] quasi adminiculo [illegible] vel [illegible] gaminum ad [illegible] vel fine. Quinarii fit [illegible] prenedunter una voce =

הֵאָבֵנְתִּי

Allegoria Factum [illegible] synagog. cum [illegible] nem Judaeorum in primos Christianos [illegible] rantes [illegible] torum [illegible]

רֵעַ [illegible]

אָהֵב est 3ª pers. sing. mas. juss. [illegible]

אֶת-יוֹסֵף [illegible]

בְּנָיו Est vox compositaa 1° a præfixo בְּ - Hoc præfix. est secundæ conjug. בֵּן et [illegible] præfixa [illegible] vocis cum præfigitur, dagies fortе [illegible] inde dagies in [illegible] est forte compensativum [illegible] sequente dagies respondet præpo. בְּ = ex, præ, et signat casum [illegible] rum - 2° Composita est [illegible] a suffixum [illegible] significat [illegible] est autem a radice בָּנָה [illegible] Kametz [illegible] est kametz [illegible] kametz [illegible] mobilem sequente makaph est kametz-katuph, [illegible] sequente makkeph [illegible] בָּנָיו

מִבַּעַד over, superius

בְּ est particula quæ respondet græcorum ἐν, latine potest verti vel per accusativum cum infinito, vel per conj. causalem quod, quia &c. potest etiam melius fort.? – Dagesch in ב est ejus generis, in cujus radice aut initio vocis aliquid deficit. Dicho meum, q. d. terminatur ad alterum, unde Michaelis: ex illa parte. Linea pergens est methech cum בְּ conjungenda est cum sequenti ita ut unum efficiant.

בֶּן- vide superius v. 2°

זְקֵנִים est nom. plur. a פ"ע זָקֵן = זָקָן nom. cons. generis quod in portat mentum; barbatum, barba). Inde est verbum denominativum זָקַן senex fuit, se mostrando senem &c. in statu constructo זְקַן, in plur. זְקֵנִים senes, senes in statu constructo זִקְנֵי et in fem. plur. ~~זְקֵנָה~~ זְקֵנוֹת vetulæ: inde etiam זְקֻנָה fem. senectus. in statu constructo זִקְנַת (cum suffixo זִקְנָתוֹ), cujus status regularis est זִקְנוֹת

Nota – Vulgatus interpres noster vertit = so quod in scriptura geminet tum – ; ita omnino ita absolute intelligenda sunt quæ sequuntur, erat autem ultimo genitus, nempe anno XVI° Josephi anno. Senuerunt in tuta nimis erant in primis filiis suis, ... expectat ejus fratres Josephi, qui omnes ante Josephum erant, ut ei morituro expectationem faceret ejus filius senectutis. Quare ex multis de causis specialem amorem habens filiis in senectute genitis, nempe ejus reliquis indicium boni primi, et in his senectutis naturalis

Filii autem verba = quæ narrabant fratres suos ... quæ ita = sicuti dixerat Josephi quia progressus ad mali prudentiam, modestiam et mores = unde chaldæus vertit ... quia filius, aperiens erat ei secundum quod videbat est בִּלְהָה simplex

הִוא est pronom. de quo in regula secundo

וְ inter pron. 3ª persona mas. sing. casus dativi ad הִוא – nota sub הִוא accentum ... et cum mimo mappiq dicitur מַפְחָא Nota accentum distinctivum majorem qui dicitur אַתְנָח, quique significat ... – inflexiones ... לוֹ

וְעָשָׂה vox comp. a ו conjunct. et a verbo עָשָׂה fecit. ... finale est בַּעֲשָׂה factus est, nota hic est (ו) vau consecutivum ... fiet conversivum præt. in fut. ... fut. (nota secundo accentu conjunct. בָּלְהָה) לוֹ nota secundo accentum בִּלְהָה.

כְּתֹנֶת vel בְּתֹנֶת – nom. fem. quod ... significat ...

quam (κιτών) camisiam dicimus qui ab utroque genu
gerebat. A corpore eodem nomine est nuncupatus. Cum suffixo est
כְּתָבְתּוֹ - In plur. כְּתֹבוֹת - In stato constructo כְּתָבוֹת -
פַּסִּים ; Nom plur, penult. long. est פַּסִּים - Unus tantum casus
non nulli deducunt פַּס quasi sibi valit extremitatem, et pro ut
verbum דמה canem extremitatum, i. sicut qui ad volandum manus et
ad plantam pedis non negabat, nam pro manicam manicatam
et talarem.

Alii eodem radicem deducentes nomen פַּס ejusdem hanc
significationem dicunt esse ubi valet fructum, particulam,
id est manicam, unde Ps. 72, 16 פִּסַּת בָּר, quae manicatim
erant. - Septuaginta verterunt ποικίλην nec est vestem
variegatam.

Vulgatus interpres vocabulo graeco casus habet πολύμιτον
a πολύ et μίτος stamen, filum, quod comitii implicatum,
proinde tunicam varii coloris dicendum est vertere, tunicam nul-
lis fimbriis distinctam. -

Haec sunt modi vestis, dicitur, de quo sanguinem
et vota theologice hoc verbis polymita designat virtutum omnibus
virtutibus ornatam.

Versio. Et Israel diligebat Josephum prae omnibus
filiis suis, quia filius senectutis erat ei, et
fecit ei tunicam pastorum.

Versus IV.

וַיִּרְאוּ est vox composita a 1 conversivo futuri pyl. de quo modo in v. 3
et a tertia pers. pl. mas. futuri verbi רָאָה vidit. ex verbis
quies. לה - In niphal est נִרְאָה visus est, apparuit, juxta fut
est יֵרָאֶה - In hiphil est הִרְאָה ostendit ut cerneret, monstravit
ut videret - הַרְאֵה pachal est ut cerneret, videret, aliquid mon
strat unde est alicui; In hithpahel הִתְרָאָה se mutuo aspexere.
In verbis quies. לה "tertia radicalis" ה vel quiescit ut e mor,
vel mutatur in ו ut hic quieset et malis, citeriis mediandante augmen
to interpretantibus vocari; pro matre modo ea valde obligue
consulle reg. 220 et seq.)

אֶחָיו vide in versu 2°. - nota יֶבִי עֲ

אֹתוֹ vide in versu 3ᵒ.

אֲשֶׁר est pron. rel. 3ᵒ pers. casus accusativi de quo vide in versu 3ᵒ.

אָהַב ut supra in versu 3ᵒ. Notata est vitium קָדְמָא conjunctionem

מִכָּל- vide in versu secundo.

אֶחָיו vide in versu 2° - vide וְזָקֵן קָטוֹן Patriarchae majorem

וַיִּשְׂנְאוּ vox composita a 1 conjugat. fut. in pyl. et a 3ᵒ pers. mas. plur. fut radicis
שָׂנֵא = ex quies. לה" - odio, odio habuit, sive aliquem, sive a
liquid. Participium שֹׂנֵא saepissime in sacris usurpatur pro
osorem, inimicum, hostem. - In hiphil verbi א valet finalis

vel mediana ? tiralis quiescit in longam paradigmatica
varietatem. mediana, accedit literis aliquibus inseparabilibus
per בגדכפת absorbebatur = 1° in aoristo "formæ Kala
1ª for.ª aliarumda = (..): 3° in aor.° 2° et imperativi a = (.) vide reg. 21 et seq.

אִתָּ֫ ut supra — accentus distinct. major. אִתָּהּ
N. Causa odii prima fuit amor patris; altera electio primum ; tertia
tacita quinta polymita, quarta somnia. — Hæc sunt mala
parentibus, ut filios æqualiter amare velint, et omnia ad
quod fieri potest participanter inter eos remunerare velint
et faciant, perpetuo inter eos invidiæ et æmulationes oriuntur, quos inter
fratres acerbiores esse odium, nam unanimus amor in summum
vertitur odium. Excusari tamen potest Iacob quod in Ioseph
eo quod in Ioseph majora virtutum indicia videret, et
ad non tam filium pater propheta esse, fratribus quam
ex mysterio missus ut. Nonnulli hoc de Ioseph non ?

וְלֹא vox comp.a ו coniunc. et hoc adverbio לֹא non — Hoc adverbium
verbo postpositum significat ו, cum vero בְּלֹא simpliciter
sine ; cum præfixo לְלֹא pariter sine — cæterum בְּ importat
ne quidem. Nota accent. conjunc. מֻרְכָּא

יָכְלוּ est verbum præt. temp et quidem 3ª pers. plur. m. a. כָּלַל
potuit. Hoc verbum in præterito formæ Kal habet ו — ut
chalou. In infinitivo est = לְכֹלֶת — in fut.° apud illum habet a vocem
hiatus in ultima lit. (ו) commutat in (ה), et in reliquis ut hic
יוּכַל : תּוּכַל : אוּכַל : etc. nota in his omnibus voce ultimam etiam
ultimæ diversum accentum מַיְלַג et stilum etiam mutatum
מְפַסְּקָא quiescunt ut vox יְכֹלְנוּ ultima — Kamatz sub
כ est longum, nam. equitur mettheg — sheva sub כ est mobile ; nam non est longum

דַּבְּרוּ est vox composita a suffixo 3ª pers. mas. sing. non et a verbum
sive nihil verbi. — דָּבַר vel irregulariter in medio — eadem
tamen est quasi dicat : sermonem duxit vel produxit — D. Hier
autem a אָמַר in eo quod דִּבֵּר significat loqui absolute.
אָמַר vero ipsa verba, quæ quis dicere vult in ore habet
Hic est cum suffixo עָמָּנוּ cum eo — vocalis — in pthe iam aspi-
rata totam conjugationem mutatur (..) in (ו) ; in vero ultima sheva
æquatur ut ante a suffixa הֶם — כֶם et כֶן tam hic in fine
vel (–) — Vide Pastrii pag 112. — In medium est = בְּרַבֵּר obliqui
in rectum recipro co. — In hiphil = הִרְבִּיר objecit
Dagnes in ד est tenue nam licet præcedat vocalis ultima vocalis
longa aperta tamen quando ipsa sullaba tonica
regimen quem grammatici מַפְסִיק id est pausans, litteræ כְּפַתְּ-
בְּגַדְּ ab initio vocis sequentis, nam. dare (vide Gen. p. 10, n. 3)
Dagnes in ב est forte, et hic cum chaldaicum mihi videtur
Accentus est conjunc. בָּנוֹא.

לְשָׁלֹם est vox comp.a præfixo ל et absoluti שָׁלֹם amicus, pacificus,
quod est a verbo = שָׁלַם integer, in sanitate servavit.
Nomina dum substantiva sunt ad extra ipsa quoque

participia in nom. ים et plur. regimine pro ־ִי non raro vicem
adverbium nominativi hic loci in genio proinde recte vertetur
amice, pacifice.

Versio Et viderunt fratres eius quoniam illum pater
pater eorum pre omnibus fratribus suis et oderunt eum
et non poterant loqui cum illo amice

וַיַּחַלְמוּ est vox comp. a ו conver. fut. in pret. et a 3ª pers. mas. sing. fut.
forma Kal. verbi = חָלַם quod ubivis ut in genere valuit
crassities autem tum ad robur tum ad dign. ed. inde refertur:
hinc inter dormiendum significat somnium fuit, valuit in Kri dum pin
gues facies est. – Plerumque vero et nunc etiam crassi corporibus
crassi somnus et insomnia oriri solent, hinc usus patuit ut
sine ut etiam hic pro somniavit. Ipsa ita Scriptura
non mas. חֲלוֹם, somnium plur חֲלֹמוֹת. Nota somnia
Josephi, ut ea nos declarabit, non fuerunt naturalia sed a
Deo in mente quodis Deus versabatur tam Josephe quam
fratribus

Nota scribitur accentum ac. Sic. unum מַחֲלֹם et
in verbo sequ. – Nota accentum distinc. קַדְמָא.

חֲלוֹם ut supra. Nota זָקֵף קָטוֹן.

וַיֹּסִפוּ est vox composita a ו conversivo et a 3ª pers. mas. pl. fut. in pret.
Hoc verbum ingens pro remanent radiales quarum tres ma
nifestae adsunt ס ספ; quae verba conjungant ו sicut vox hic
notata quomodo vox sonum exprimat. In hac hoc verbum est imp
erfectum – Sic. plur = הָגִיד manifestum fecit, manifestat it –
in fut. est אַגִּיד et per apocopen ut in textu. Nota accentum
minorem distinc. טִפְחָא.

לְאָחִיו vox composita a praepos ל et a nom. plur. אַחִים cum suffixo – m.
3ª pers. sing. genus. Hoc nomen ut de omnibus in יִם cum mem
respondet praepositio tali = ב et sic vocat. ut Daniel. Nota
אַתְּנָה

וַיִּוָּסְפוּ est vox composita a vau conversivo fut. in pret et n. 3ª pers. plur. mas.
cum suffixo ingrat – Omnes hic verbi remanent duo radicales;
et praepositio (ו) radix est = סָפַף de quo in v. 8. – Nota accent.
conjunct. מֻנַּחַ.

עוֹד est propriae infinitivus verbi עָוַד radice, to work; hinc in eo nasci
curam habuit et notat iterum, denuo, amplius, ut hic, adhuc
cum negativa ב importat non, dum adhuc, quandiu. Nota
accent. disjunct. תִּפְחָא

שִׁנְאוֹ expressius construitur, quae effertur etiam pro שִׂנְאַת: in hac
re absoluta est שִׂנְאָה a verbo שָׂנֵא. de quo in versu sequenti.

אֹתוֹ: de hoc pariter in versu praecedenti. Videtur Joseph narrasse
hoc somnium et inquivasse puerili simplicitate quin Deus
illi eorum intelligentiam revelaverit ad aliquem eo usque
ratione ut arcanum futurum et gratum in mentem ejus con
ciliaret.

Versio Et omnia verba Josephi somnium et manifestavit fratribus suis et addiderunt amplius
odisse eum

Versus VI.

וַיֹּאמֶר vox comp. a ו conver. et a verb. pers. ting. fut. verbi = אָמַר dixit = De quo vide in versu decimo ad vocem וַיֹּאמֶר. et in quarto ad vocem דַּבְּרוּ. = In et phal est נֶאֱמַר dictum est = In hiphil est הֶאֱמִיר Dicere fecit. vl. acc. Distinc. min. טִפְחָא.

אֲלֵיהֶם vox comp. a præpos. אֶל et a suff. 3ª pers. mas. num. plur. (ם ו ה ultima vocem)

שִׁמְעוּ- est imperat. pers. 2ª plur. mas. a verbo שָׁמַע vel שָׁמָה audivit cujus infinitivus est שָׁמְעָה et cum ה paragogico יָשְׁמָעָה. nam cum ה paragogico chaldæi imperativi scribitur mihamez-chatuph, quod ad mimandi mihtaam transfertur.

נָּא est particula primitiva quæ fere utuntur ad blandiendo et rem orare vagantes et importune quæso = Sola ad Pentateuchum. זְרֹם גָּרִיב.

הַחֲלֹם vox comp. ab artic. ה et a voce חֲלוֹם. De quo supra. = ה habere debet Kametz cum semivocali in propter guttur alium sequens, quæ non sert Dagues. est ita valet vocula quæ ad nuras punctat zeiol jaqiedentem. Nota מֵתֶג et מֵרְכָא.

הַזֶּה est vox comp. ab artic. ה et a pronom demonstrat. pfectivo mas. זֶה - hic - is etc. cujus fem. est זֹאת hæc - ista reg. (b) Nota accen. distinc. min. טִפְחָא.

אֲשֶׁר est pron. demonstrat. defectivum utriusque generis et numeri, et exprimit = qui, quæ, quod etc. Nota relativum sicubique verti in eo casu in quo vertenda sunt sequentia affixa; ita et hic ultima vim reddunt tanta: et ex g נָה אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ הָאָרֶץ vertitur = terra in qua habitaverunt. (psal. 95. 5)

אֲשֶׁר בָּאוּבוּ remittitur cujus venit vox = (Ezech. xxi. 30) - Nota מֵרְכָא.

חֲלֹמֹתֵי: est prima pars posteriori verbi חָלַם בָּבַם de quo supra. Nota hic faciendum (ד) sub ל. quæ habere debuerat vim pro ter illuc. inde ad vocem כְּנַעַן (in versu 7) ... Nota insuper hheva sub מ esse quiescens; nam hheva in medio vocis post longam accentu tonico notatam est hheva quiescens reg. hoc. 4)

Versio. - Et dixit ad eos: Audite, quæso, somnium hoc quod somniavi!

Versus VII

וְהִנֵּה vox composita a ו conjunctivo et a nacir voce הִנֵּה. Vocem hanc habet Chaldæus = en! ecce. - Cum ה paragogico fere et accentu in ultima est הִנֵּה ut differat ab הֵנָּה hi, hæ. Pari modo affixa est הִנֵּנִי (cum mihi duplex) et in pausa הִנֵּנִי ecce ego. - הִנָּם et in pausa הִנָּם ecce eos

Nota accen. Distinc. min. תְּלִישָׁא גְּדוֹלָה

אַנַחְנוּ pron. plur. נוּ et primæ pers. ab אֲנִי vel אָנֹכִי = ego vide Distinc. min. גֵּרֵשׁ.

מְאַלְּמִים participium mas. plur. formæ pihel verbi אָלַם, ligavit, inusitatæ in Kal. – In niphil est נֶאֱלַם obmutuit, quasi dicat – Lingua ligatum dent [illegible] habet Hebraismum de illo Talmud. Marci VI. 35 = ὁ δεσμος της γλωσσης μου ἐλυθη – In pihel est = אִלֵּם pariter col ligavit: Inde est nom. fem. אַלְמָה מְ [illegible] paulus, a constitutione dictus: et nom. mas. אַלְּמִים et fem. אַלְּמִית. – Nota acc. comma מַהְפַּךְ dagbes implicatum est characteristicum formæ

אַלְמִים nom. plur. ut supra. mas. Nota acc. conj. קַרְלָא

בְּתוֹךְ vox composita a præfixo ב et a nomine תָּוֶךְ in statu constructo, quod in statu absoluto est תָּוֶךְ medium – Hanc anomaliam in statu constructo sequuntur etiam nomina אָזֶן in statu const. אָזְנֵי et יָרֵךְ femoris = in statu const. יֶרֶךְ – nota acc. מוּנַח.

תַּשָּׁלֶה vox comp ab art. ה et nom. mas שָׁדֶה campus, ipsa est radix; in medium revoco axioma א (reg. 162) quod dicit omnia nomina in statu const. vel ex affixis composita numquam a pronomine negativo articulos neque præpositiones articulatas admittunt, sed vocem quæ in casu genitivæ erit, præmittitur cui eadem recipienda est in (ה) vel (ת) vel (י) In statu const est שְׂדֵה plur. est שָׂדוֹת in statu const. שְׂדוֹת et etiam שָׂדֵי quæ quando affixis componuntur שָׂדֶיהָ – שָׂדֶיךָ – שָׂדֶיהָ – שָׂדֶיהָ – שָׂדֶיה

אַלְמְּתֵיכֶם vox comp. a pluv. אַלְמָנוֹת de quo supra ad 1a pers. sing. cum suffixo pluralis numeri. vide de diversis modis et regulis pluralium ac diversimode vocandi oxytonorum

וַתִּשְׁתַּחֲוִי vox comp. a conversivo et 2a pers. plur. fem. apahel (ut videtur) a verbo שָׁחָה (ut videtur) per metathesin pro שָׁחַח de cetero cum radicibus communibus. Ing radicales שׁ ח quarum una quam media ; et aghesciath addito ה fini, radix est שָׁחָה proprie se inclinavit.
In Kal non est usitatum hoc verbum
Imperativus apahel
sequentia notanda in genere 1° si penultima verbi est a ex sibilantibus aut stridentibus : עָ שׁ שׂ סׂ ז adamo hiatum quem ejus loco substituit in aliis verbis et commutat ejus locum suum cum ת ut hic אִתְּ - pro עִ - et praeterea eandem etiam ת mutant in literam, quae magis cum illis convenit ut ז in ס alibi ד ut ex. g. a זָדַר justus fuit pro הִצְטַדֵּק justificavit se, ita a זִמֵּן paravit pro הִזְתַּמֵּן paravit se.
In verbis autem שָׁבַר speciatim praeter praecedentia notandum quoque quod in forma radicali geminatur et geminata penultima ה vertitur in ו ita ut legerit sit = הִשְׁתַּחְוֹת - fiat הִשְׁתַּחֲוֹת
Insuper futurum cum ו conversivum accentum habet ipsa ultima ; nempe pro הִשְׁתַּחֲוֹת est וַיִּשְׁתַּחוּ cum ו quiescente pro וַיִּשְׁתַּחוּ (v. Par. c. XII p. 50. 91, 92)
Nota - significatio hujus hispahel huius verbi est prosbavit se, provolutus est, adoravit, hoc modo orientales honorare colebant Deum et homines dignitate superiores.
Nota et explicanda accentuum disjunctivorum methegh et galgal in
num. טַפְסָא.

172 Verba per omnia quot radicalibus constant?
R. tribus; raro quatuor

173 Quomodo verba dividuntur inter se?
R. In quorum litteris radicalibus omnes in communia retinentur, vocant quasi vel deficium?

174 Quomodo imperfecta?
R. In quorum litteris unica vel duae immutabiles solidae sunt, vocant

175. Quia in grammatica inveniuntur verba vel quae plures quam tres radicales litteras habent?
R. Tres radicales verbi פָּעַל (operatus est), et ita quoniam ex פ manat ע secundum, et ל tertium radicalem.

176. Quot sunt formae conjugationes?
R. septem

177 Quae sunt illae nominantur nomen?
ordinantur antiqua פָּעַל quae vocabulo

178. Unde petendae significationes verborum?
R. Grammatica

179 Quomodo distinguuntur formae, quae eandem radicum habent?
R. per vocales

180 Quae vocales distinguunt פָּעַל?
R. Intentionem, vel duplicem actionem.

181. Quomodo עַל?
R. Passivam; quae tamen una, quam פָּעַל

182 Quomodo פָּעַל?
R. Nominaliter reflexivum a priore forma פָּעַל

183. Quot ornamenta quae forma?
R. Tria, primum, secundum, et tertiam.

184 Quomodo nomen quae forma?
R. Et primae radicis

185 Quomodo forma עַל?
R. Perfectus huius formae character est proprie [illegible] quae [illegible] et [illegible] quae [illegible] in infinitivo, imperativo [illegible] in praeterito (בָּ) et [illegible] litterum in Daghesc forti primae radicali. — Sed praeterea et participium activum, ubi ita (ה), adparet vocula (בָ). — Hinc [illegible] quae [illegible] grossi potest est in aoristo et [illegible] in futuro (בָ) in [illegible] vo, infinitivo et futuro est (ה), et Daghesc in prima radicali

186 Quomodo character formae signum et pugnat?
R. Daghesc forte [illegible] radicali. — Sed participii et futuri, ut Daghesc forte primae radicalis [illegible] sub praeformativis

187 Quomodo haec verba formae signum et pugnat?
R. ה a reliquis notatum, [illegible] non semper, sed quando [illegible] ultima syllabum [illegible] — In participio et futuro ipsum praeformativae aeremi natach (־), in aoristo [illegible] (ֶ) [illegible] (ִ) [illegible] vocales praeformativarum sunt cetum, hacum, formarum, indicium?

188 Quomodo character formae signum?
R. Syllaba הָ praepositae.

189. Quomodo quomodo flexio personarum?
R. Quemque ex praeteritis [illegible]

190. Quot tempora ?

191 [illegible]

192 [illegible]

193. [illegible]

194. [illegible]

195 [illegible]

196 [illegible]

197. [illegible]

198. [illegible]

199. [illegible]

200 [illegible]

201 [illegible]

202. Quot sunt verba defectiva ?

203. Quot quiescentia ?

204 Verba Defectiva פֵּ quomodo conjugantur ? literam retinent ?

205. Quid si media radicalis sit gutturalis

206 Verbo verbi בָּגַשׁ

207 Quæ non observanda in verbis quæ [illegible]

1°. [illegible]

2°. [illegible]

3°. [illegible]

4. [illegible]

super vocales inductas [illegible] praefixo, vocalis verbi absorbetur.

209. Quod observandum [illegible]

[illegible]

210. Exemplum [illegible] בָּבַב.

211 [illegible]

212 [illegible]

213. Quod observandum in formis niphal, [illegible]

214 Exemplum verbi יָסַב (vadit)

215 Quae radicalia [illegible] quiescunt, [illegible] עִי

216 [illegible]

217. Quod observandum in pagnal, augmentum et [illegible]

218 Exemplum verbi רוּם

219. Quod notandum in verbis quorum [illegible] לֹא

220 [illegible]

221 Quod observandum quando א [illegible]

a) in niphal forma נִבְלַע absorbetur . . . . . a (†)

b) in [illegible] formarum absorbetur . . . . . a (††)

c) [illegible] absorbetur . . . . . a (†††)

222 Exemplum verbi בָּצָא (egit) [illegible]

223 Quae radicalia [illegible] לֹה

224 Quod de tertia radicali ה vel quiescit vel [illegible]

225 Quo modo [illegible] ה

a) in praeterito cuiuslibet formae quiescit . . . ה

b) in participiis et futuris quiescit in . . . ה

c) [illegible] . . . ה

d) in infinitivo absoluto quiescit in . . . . . ה

e) in infinitivo constructo quiescit in . . . . . וֹת

f) in pagnal aeterbitur in . . . . . ִי

226 [illegible] ה

a) [illegible] augmenta incipientia a vocali, [illegible]

b) [illegible]

c) ante augmenta incipientia per (ֶ) et (ַ)

227. Quando et quo modo [illegible] ה

a) alia [illegible]

c) ה hæc vocula servata, quæ in [illegible] singulari præteriti

d) [illegible] Semibus augmenti fit præcipientibus a בדלת ה

223 [illegible] ה horum modi b) quo pacto [illegible]

[illegible] nobis non [illegible]

a) [illegible]

b) in præterito activo aliarum formarum [illegible]

c) in [illegible]

d) in futuris et imperativis ubique [illegible]

224 [illegible] in sua forma.

§. 24

De Apocope in verbis quiescentibus לה

229. Quid est apocope?

R. Est amputatio ultimæ ה cum præcedenti [illegible]

230 [illegible]

R. In futuro omnium conjugarum. Et in imperativo Kal, Niphal Hophal.

231. Quando fiet apocope?

R. Quando accentus ab ultima ad antepenultimam syllabam recedit, et hæc ultima præterita, quando futura jussivis ו conversivum.

232. Quid in apocope observandum circa vocalem?

R. Vocalis una manet immutata, nunquam mutatur

233. Quando manent immutatæ?

R. Manent immutatæ

I.° Quando ante ultimam radicalem vocalem [illegible] vocalis [illegible]

II.° Quando prima [illegible]

III.° Quando etiam alias conservantur sine [illegible]

234. Quando mutantur vocales

R. Mutantur, quando, facta apocope, [illegible] vocalem [illegible] amittendo pronunciationem [illegible] et hanc quidem ubicunque ה una cum præcedente vocali, aut prima radicali, alteramque subsequente [illegible]

[illegible]

235. Quid observandum in vocibus quæ [illegible]

[illegible]

§. 25

De [illegible]

236 [illegible] de derivandis [illegible]

R. Derivantur a nominibus appellativis præterquam [illegible]

237. [illegible]

R. [illegible]

I. Affixa (דִּ־) me et (בָּ־) nos jungi præterito tantum, reliquis [illegible]
Dii (דִּ..) me et (בּ..) nos.

II. בְּךָ.. et (הָךְ..) illum בָּהּ.. illam omnibus [illegible] præter
amat (הָךְ) vel יְ illum, ־ָהּ vel הָ־ illam

III [illegible] an pronomen et articulum sanctum, dist. בָּךְ et בָּהּ, attacha sunt [illegible]
untur?

IV Litterula Schaleth inseriti in utroque genere ultimam terminat [illegible]

V Vox vocalis omissa medium obtinet [illegible]

VI Addunt addunt etiam verbo quod habet vel ה vel ב paragogicum, [illegible]
valet ut תֶּשׁ

VII De mutandis punctis eadem fere dicenda [illegible]

C. 31

De Thematis investigatione

238. Quotuplex est exquisitio?
A. Etymologica tribus vocibus quadrat

239. Ex quibus aut plerumque constant?
A. Ex tribus radicalibus; nonnunquam infinitivum

240 [illegible] faciendum ut radix cuiuslibet vocis inveniatur
A. Elementa sunt sequenda

241. Ubinam quærendum in vocibus hebraeis litteræ servientes?
A. Vel in principio, vel in medio, vel in fine

242. Quæ litteræ serviunt a principio unitum?
A. Litteræ אֶלְבַּשׁ (me nam)

243. Quænam in principio et in fine?
A. Litteræ הֶם־ (eos)

244 Quænam ubique?
A. Litteræ הָיָה (quum unum)

245 [illegible] Quæ sunt regulæ generales in Thematis investigatione?
A. Nonnullæ serviles, et hæc si forte non pereunt

Radicem Thematis novisse esse [illegible]

246 [illegible] Quæ tandem dicas remanere [illegible]
A. Tandem duas remanere [illegible] dicere
Aun vel iod capiti; vel Dalet vau medio;
Aut He postremas; aut conjugationis secundæ
Litera [illegible] radix pullulat inde tibi.

247 Num [illegible] mihi litteræ quando removendæ sint?
A. Nam a principio vel [illegible] superadditæ quinque
He finis radix inde petita venit?
[illegible] Hoc caveto in loco amice, Vale!

248. Quid in genere observandum circa Thematis investigationem?
A. Illud alterumque ubi aliquæ abiiciuntur, in eadem loco aliquid erit addendum.

249. Quid præterea observandum circa servilium regulam? Quænam [illegible] pereuntes servilis
duæ duæ tantum remanent radicales?

Sequentia.

1° Si prior sit Daghesciata capiti addendum sunt tres Iod. ... in duobus verbis tamen (לָ) sic in voce יָגַשׁ radix est נָגַשׁ.

2° Si secunda sit Daghesciata, illa eadem est omittenda. sic in voce סַבּוּ radix est סָבַב.

3° ... sunt duas superfluas sit Vau (וּ) ... sic in voce נוֹשַׁב ... radix est יָשַׁב.

4° ... sunt duas superfluas sit Iod (י), addendum in fine He (ה). sic in voce גָּלִים ... radix est גָּלָה

Mss 1199

Tabula Explicativa alphabeti hebraici

Ordo	Figura	Nomen	Significatio	Pronunciatio	Finales	Dilabiales	Linguales	Sibilans	Gutturales	Labiales	Palatinæ	Linguales	Dentales	Radicales	Serviles	Valor Numer.	
1.	א	aleph אֶלֶף	Bos	spir. leni	...	א	א	...	א	...	...	...	...	...	א	1	
2.	ב	beth בֵּית	Domus	b. v	...	...	...	ב	...	ב	...	...	...	...	ב	2.	
3.	ג	Ghimel גִּמֶל	Camelus	G, Gh.	...	...	...	ג	...	...	ג	...	...	ג	...	3	
4.	ד	daleth דָּלֶת	Valva	D. Dh.	...	...	...	ד	...	...	...	ד	ד	ד	...	4	
5.	ה	he הֵא	Claustrum	H	...	ה	ה	...	ה	...	...	...	...	...	ה	5	
6.	ו	Vau וָו	Uncus	V.	...	...	ו	...	...	ו	...	...	...	...	ו	6.	
7.	ז	Zain זַיִן	Gladius	Z.	...	...	...	...	...	...	...	ז	ז	ז	...	7	
8.	ח	Chet. חֵית	Septum	Ch.	...	ח	...	...	ח	...	...	...	...	ח	...	8	
9.	ט	Tacth. טֵית	Serpens	T.	...	...	...	...	...	...	...	ט	...	ט	...	9.	
10.	י	Jod יוֹד	Manus	J. j.	...	...	י	...	...	...	י	...	...	...	י	10	
11.	כ	Caph. כַּף	Palma	k, Ch.	כ	...	...	כ	...	...	כ	...	...	כ	...	20	א׳
12.	ל	Lamed לָמֶד	stimulus	L.	...	ל	...	...	...	...	...	ל	...	...	ל	30	
13.	מ	Mem מֵם	aqua	M.	ם	מ	...	...	...	מ	...	...	...	...	מ	40	
14.	נ	Nun נוּן	piscis	N.	ן	...	...	...	...	...	...	נ	...	...	נ	50	
15.	ס	Samech סָמֶךְ	Fulcimentum	S.	...	...	...	...	...	...	...	...	ס	ס	...	60	
16.	ע	Ghain עַיִן	oculus	Gn	...	...	...	...	ע	...	...	...	...	ע	...	70	
17.	פ	Pe פֵּא	Os	P. Ph.	ף	...	...	פ	...	פ	...	...	...	פ	...	80	
18.	צ	Zade צָדִי	Matio = amus	Ts	ץ	...	...	...	...	...	...	...	צ	...	צ	90	

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17
Inches 1 2 3 4 5 6 7
Farbkarte
Sachverständigen-Zubehör.de
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White Grey Black